

На основу Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење) и Статута Метрополитан Универзитета у Београду, Сенат Универзитета на седници одржаној 01.03.2024. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

І Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређују се организација докторских студија, упис на докторске студије, поступак пријаве, оцене и одбране докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта и друга питања од значаја за докторске студије које се изводе на Универзитету Метрополитан и на факултетима у његовом саставу.

Члан 2.

Сви изрази у овом правилнику имају једнако родно значење без обзира да ли се користе у мушком или женском роду и односе се подједнако на мушки и женски род.

Члан 3.

Универзитет Метрополитан (у даљем тексту: Универзитет), односно факултети у његовом саставу (у даљем тексту: Факултет), организују и изводе докторске студије на основу акредитованог студијског програма, у складу са Законом о високом образовању (у даљем тексту: Закон), Стандардима за акредитацију студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање (у даљем тексту: Стандарди), Статутом и другим општим актима Универзитета, односно статутом и општим актима Факултета.

Члан 4.

Универзитет Метрополитан у смислу овог правилника обухвата четири факултета без својства правног лица који су интегрисани у Универзитет Метрополитан и чине једну целину.

Факултети у саставу Универзитета Метрополитан у смислу овог правилника обухватају факултете са својством правног лица које су чланице Универзитета Метрополитан.

Члан 5.

Студијски програми докторских студија на Универзитету, односно Факултету могу бити из различитих области у оквиру поља техничко-технолошких наука, природно математичких наука, друштвено-хуманистичких наука и поља уметности.

Члан 6.

Универзитет, односно Факултет, изводи докторске студије у свом седишту или у акредитованој високошколској јединици ван седишта, у складу са дозволом за рад.

Универзитет, односно Факултет може да организује и изводи докторске студије у сарадњи са другом високошколском установом у земљи или иностранству на основу билателарних споразума или у оквиру европских програма сарадње.

II Упис на докторске студије

Члан 7.

Докторске студије трају 3 године и имају најмање 180 ЕСПБ бодова.

Општи услови за упис на докторске студије прописани су Законом, Статутом, општим актима Универзитета, односно Факултета и овим правилником, а ближи услови прописују се студијским програмом, у складу са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија.

Посебан услов за упис на докторске студије је познавање једног страног језика који утврђује Универзитет, односно Факултет и објављује у конкурс за упис на докторске студије.

Право уписа на докторске студије имају кандидати који су остварили обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама и на основу оствареног успеха у току тих студија.

Студијским програмом докторских студија предвиђају се претходно завршене студије за услов за упис на те докторске студије што зависи од поља, односно научне или уметничке области у оквиру које су акредитоване те докторске студије.

Члан 8.

Упис на докторске студије врши се на основу јавног конкурса који објављује Универзитет, односно Факултет.

Конкурс садржи: број студената за упис на одређени студијски програм докторских студија, услове за упис, рокове за поједине радње у конкурсном поступку, документа потребна за конкурисање и друге релевантне податке од значаја за упис студената.

Члан 9.

Кандидати за упис се пријављују на конкурс уз подношење документације предвиђене конкурсом. За поједине студијске програме кандидати могу приложити своје радове из релевантних области којим показују склоност ка одређеном студијском програму.

Члан 10.

Право уписа стиче кандидат који је испунио услове из конкурса.

Кандидат који је уписао докторске студије, прихвата и дужан је да поштује опште акте Универзитета којима се регулишу међусобна права и обавезе студената и Универзитета.

Међусобна права и обавезе студента уписаних на докторске студије на Факултету уређује Факултет својим општим актом.

На докторске студије примењују се одредбе Закона, Статута и општих аката Универзитета, односно статута и општих аката Факултета којима се уређује: упис на студије, правила студија, испити и оцењивање, наставна и друга уџбеничка литература, обезбеђење и контрола квалитета, а овај правилник на поступак пријављивања, оцене и одбране докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта.

Студент савлађује студијски програм континуираним радом током семестра и полагањем испита чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом.

Испит може бити писмени или усмени.

Оцењивање се врши по унапред објављеним критеријумима дефинисаним у опису студијског програма докторских студија из науке и уметности.

Коначна оцена на испиту заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Она садржи максимално 100 поена, а утврђује се према следећој скали:

- до 50 поена – оцена 5 (није положио)
- од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан)
- од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар)
- од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар)
- од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан)
- од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан).

Просечна оцена докторских студија је аритметичка средина оцена испита из свих предмета.

Спецификацијом сваког предмета у студијском програму предвиђене су предиспитне обавезе, њихов удео у укупном броју поена, као и начин полагања испита. Предиспитне обавезе, делом или у целости, могу бити признате у виду објављеног научно-истраживачког рада, с тим што се један рад може признати само у оквиру једног предмета.

Ради признавања предиспитних обавеза одређеног предмета студијског програма објављивањем научно-истраживачког рада из претходног става овог члана обавезни услов је да исти буде у афилијацији са Универзитетом, као и да није урађен и објављен пре уписа студента на докторске студије и да је у области који покрива предмет студијског програма, што потврђује предметни наставник.

Руководилац студијског програма, који је одговоран за организацију пријема студената, реализацију наставе, поштовање законских норми и процедуре реализације студија од пријема до одбране рада докторанда, је декан факултета на којиме се изводи студијски програм.

III Компетентност наставника и ментора

Члан 11.

Наставу на докторским студијама на Универзитету, односно факултетима у саставу држе изабрани наставници који испуњавају услове из Правилника о стандардима за акредитацију студијских

програма докторских студија и који су компетентни у одговарајућој научној, односно уметничкој области:

1. Друштвено-хуманистичке науке

- Компетентност наставника се утврђује на основу: научних радова објављених у међународним часописима, научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената и уџбеника;
- Наставу на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може да изводи наставник који је у претходних десет година остварио најмање 12 бодова за радове у категоријама: М11; М12; М13; М14; М21; М22; М23; М24; М31; М32; М33; М34 и М51;

2. Техничко-технолошке науке

- Стручност наставника се утврђује на основу научних радова објављених у међународним часописима (најмање три рада у претходних десет година објављена или прихваћена за објављивање у часопису са импакт фактором са СЦИ листе, односно СЦИе листе), научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената, уџбеника, новог производа или битно побољшаног постојећег производа, нове биљне сорте, нове сорте стоке и нове технологије.

3. Природно-математичке науке

- Компетентност наставника се утврђује на основу: научних радова објављених у међународним часописима (најмање три рада у претходних десет година објављена или прихваћена за објављивање у часописима са импакт фактором са СЦИ листе, односно СЦИе листе), научних радова објављених у домаћим часописима, научних радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената, уџбеника, нових производа или битно побољшаног постојећег производа.

4. Уметност

- Компетентност наставника за извођење наставе на докторским студијама из уметности доказује се списком радова (десет најзначајнијих радова у претходних десет година) и подацима о учешћу у домаћим и међународним уметничким пројектима;

У смислу става 1. овог члана компетентност се утврђује кроз књигу наставника одређеног студијског програма, у којој су наведени најзначајнији радови и подаци о учешћу у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима односно за поље уметности изложбама, уметничким пројектима или интердисциплинарним пројектима са уметничким компонентама.

Ментор на докторским студијама може бити наставник или научни радник који има најмање 5 научних радова, објављених или прихваћених за објављивање у научним часописима из одговарајуће научне области у последњих 10 година, са листе Министарства надлежног за науку, као и члан САНУ који је имао наставно или научно звање.

Ментори из поља уметности морају имати референце утврђене стандардима за акредитацију у виду репрезентативних изложби, уметничке пројекте, интердисциплинарне пројекте са уметничким

компонентама, као и друге услове утврђене законом, стандардима за акредитацију докторских студија и акредитованим студијским програмом.

Члан 12.

Ментор прати и усмерава рад кандидата и помаже му кроз консултације у анализама, одређивању обима, садржају, начину и методама излагања научних, односно уметничких резултата дисертације, односно пројекта.

За ментора се може одредити лице ангажовано на извођењу наставе на студијском програму, а у својству:

- Наставника запосленог на Универзитет, односно факултету;
- Наставника који није запослен на Универзитету, односно факултету а који има сагласност матичне установе за рад на Универзитету односно факултету;
- Истраживача изабраног у научно звање;
- Професор емеритус.

Ментор мора имати референце уз научне, односно уметничке области којој припада тема докторске дисертације, односно уметничког пројекта и мора испуњавати услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија:

1. Друштвено-хуманистичке науке

- Ментор на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може бити наставник који је у претходних десет година остварио најмање 24 бода, и то: - најмање 4 бода за рад у часопису са листа ССЦИ, ЕРИХ, ХЕИНОНЛИНЕ и ЕцонЛит или у часопису категорије М24, и - најмање 20 бодова за радове у категоријама: М11; М12; М13; М14; М21; М22; М23; М24; М31; М32; М33; М34 и М51. Радови у категоријама: М31; М32; М33 и М34 доносе највише 20% потребних бодова.

2. Техничко-технолошке науке

- Ментор има најмање пет радова објављених у претходних десет година у часописима са импакт фактором са СЦИ листе, односно СЦИе листе. У области архитектуре и урбанизма примењују се посебни критеријуми, усклађени са специфичношћу ове области, укључујући и стручно-уметничке радове за области архитектуре и урбанизма од међународног значаја (СУА1).

3. Природно-математичке науке

- Ментор има најмање пет радова објављених у претходних десет година у часописима са импакт фактором са СЦИ листе, односно СЦИе листе.

4. Уметност

- Ментор може бити доктор уметности, редовни професор, професор емеритус, као и члан САНУ у радном саставу који има или је имао наставно звање из одговарајуће уметничке области из које је студијски програм или модул и уметнички пројект. Ментор има најмање пет реализованих уметничких пројеката из одговарајуће области студијског програма у претходних десет година.

Члан 13.

Ментор може водити истовремено највише 5 студената који су на студијском програму докторских студија.

Ментор који је преузео менторство пре одласка у пензију има право да менторство изведе у складу са Законом о високом образовању.

IV Докторска дисертација / Докторски уметнички пројекат

Члан 14.

Докторска дисертација (у даљем тексту: дисертација) је завршни део студијског програма докторских студија из поља науке изражен у ЕСПБ бодовима и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад студента у одговарајућој научној области или више научних области.

Најмање половина ЕСПБ бодова предвиђена за реализацију докторских студија односи се на дисертацију и предмете у вези са темом дисертације.

Студент се у току докторских студија припрема и одређује за тему дисертације системом изборних предмета који га усмеравају ка најужој области којом ће се бавити у свом раду.

Студент стиче право да пријави дисертацију ако испуни све услове предвиђене студијским програмом којим се одређују и ближи захтеви везани за припрему дисертације специфични за свако образовно-научно, односно образовно-уметничко поље и области унутар поља.

Студент је обавезан да у току докторских студија а најкасније до одбране дисертације објави или преда за објављивање у часопису са импакт фактором са СЦИ листе, односно СЦИе листе најмање један рад повезан са садржајем дисертације којем је он први аутор.

Изузетак од става 5. су докторске студије из друштвено-хуманистичких наука где је студент обавезан да у току докторских студија а најкасније до одбране дисертације објави или преда за објављивање један рад који је повезан са садржајем докторске дисертације, у којем је он први аутор, објављен је или прихваћен за објављивање у часопису са листе часописа категорисаних од стране министарства надлежног за науку.

Члан 15.

Докторски уметнички пројекат (у даљем тексту: пројекат) је завршни део студијског програма докторских студија из поља уметности. Пројекат је самостални оригинални уметнички рад и састоји се из уметничког пројекта и писаног дела рада.

Уметнички пројекат представља уметнички рад јавно приказан у форми изложбе, јавног извођења, публикације или неке друге врсте уметничког достигнућа у зависности од области у оквиру поља уметности у оквиру које је акредитован студијски програм докторских студија уметности.

Писани део рада представља резултат темељног тумачења истраженог уметничког пројекта и теоријске теме која је у дијалогској вези са уметничким достигнућем.

Најмање половина ЕСПБ бодова предвиђена за реализацију докторских студија односи се на пројекат.

Студент стиче право да пријави пројекат ако испуни све услове предвиђене студијским програмом којим се одређују и ближи услови везани за припрему пројекта.

V Поступак пријаве и прихватања теме докторске дисертације / докторског уметничког пројекта

Члан 16.

Студент докторских студија на Универзитету, пре него што поднесе пријаву теме дисертације, односно докторског уметничког пројекта и писаног рада, излаже путем презентације своје идеје за предлог теме на колегијуму наставника који учествују у настави на докторском студијском програму на коме студент студира. Презентацију организује декан интегрисаног факултета који изводи студијски програм на коме студент студира, а презентацији могу присуствовати и други заинтересовани наставници, сарадници, студенти докторских студија и друга лица са Универзитета.

Уколико се колегијум наставника из става 1. овог члана сложи са предлогом теме докторске дисертације, односно уметничког пројекта и и писаног рада, он формира предлог за ментора из реда чланова колегијума наставника декану факултета, и то оног наставника који својим компетенцијама може да студенту пружи најбољу помоћ у раду на дисертацији.

Члан 17.

На основу образложеног предлога колегијума наставника из члана 16. овог Правилника, декан факултета формира предлог за ментора са образложењем Наставно-научном, односно Наставно-уметничком већу интегрисаног факултета који изводи студијски програм, при чему није обавезан да прихвати предлог колегијума наставника студијског програма, које усваја надлежни стручни орган Универзитета, које утврђује коначан предлог ментора.

Коначан предлог за именовање ментора се доставља Сенату Универзитета који доноси одлуку о именовању ментора.

Поред ментора, по истој процедури, може се изабрати и коментор, ако се тиме може обезбедити већа помоћ студенту у припреми и изради докторске дисертације.

Члан 18.

Активност из члана 15. овог Правилника докторанд треба да покрене што пре по упису докторских студија, најкасније до завршетка првог семестра, ради одређивања одговарајућих изборних предмета, односно, ради одређивања програма предмета Истраживачки пројект 1, 2 и евентуално 3 (ако га студијски програм садржи садржи), а који се креирају у складу са потребама рада за израду докторске дисертације.

За предметног наставника за предмете Истраживачки пројекат 1, 2 и евентуално 3 (ако га студијски програм садржи) одређује се именовани ментор или коментор, или обојица.

Изузетно од става 1. и 2. овог члана, факултети у саставу Универзитета са статусом правног лица могу и другачије прописати процедуру пријаве теме докторске дисертације односно уметничког пројекта и писаног рада.

Члан 19.

Након добијене подршке на презентацији из члана 16. овог Правилника, докторант ради на реализацији своје истраживачке идеје у оквиру привермене и радне теме своје дисертације који је одобрио колегијум наставника студијског програма, а у оквиру предмета Истраживачки пројекат 1, 2 и евентуално 3, у чему му помаже ментор и евентуално коментор ако је именован.

Најкасније на крају трећег семестра, студент докторских студија подноси пријаву са предлогом теме дисертације, односно уметничког пројекта и писаног рада надлежној служби Универзитета.

Пријава садржи:

- радни наслов теме дисертације, односно уметничког пројекта и писаног рада;
- образложење теме (предмет и циљ научног/уметничког истраживања, полазне хипотезе, методе које ће у истраживању користити, очекиване резултате истраживања и научни допринос дисертације, одн. уметнички допринос уметничког пројекта и рада као и списак коришћене литературе);
- име наставника који је одређен за ментора и евентуално коментора;
- биографију докторанда;
- списак објављених научних и стручних радова из области истраживања у оквиру рада на дисертацији, или доказ да је рад прихваћен за објављивање, односно списак уметничких радова;
- и друге податке прописане Обрасцем за пријаву теме Универзитета који чини саставни део овог правилника.

Члан 20.

Изузетно од описане процедуре члановима 16. - 19. овог Правилника, ближе услове и поступак пријаве теме дисертације за студенте који студирају на Факултету, прописује Факултет својим општим актом.

Члан 21.

По пријави теме у складу са чланом 19. Овог Правилника, студентска служба Универзитета, прослеђује пријаву са темом дисертације надлежном стручном органу Универзитета.

Надлежно стручно веће Универзитета за пријем теме дисертације, односно пројекта и за његову процену је Наставно-научно, односно Наставно-уметничко веће интегрисаног факултета који изводи студијски програм чији завршни рад је пријава теме доктората.

Надлежно стручно веће за пријем теме доктората и за његову процену на Факултету је наставно-научно веће Факултета.

Члан 22.

По пријави теме, декан који руководи Надлежним стручним веће из члана 21. став 2. и 3. овог правилника је дужно сазове седницу истог ради процене научне заснованост предложене теме дисертације, односно уметнички допринос предложене теме уметничког пројекта и писаног рада.

Надлежно стручно веће из члана 21. став 2. и 3. овог правилника разматра предлог теме докторске дисертације / докторског уметничког пројекта и доноси одлуку којом усваја тему докторске дисертације / докторског уметничког пројекта.

У диспозитиву Одлуке из става 2. овог члана се наводи и наставник који одређен за ментора као и коментора уколико је исти одређен.

На Одлуку из става 2. овог члана сагласност даје Сенат Универзитета.

VI Поступак пријаве, оцене и одбране докторске дисертације

Члан 23.

Студент који је завршио рад на дисертацији, уз сагласност ментора, писаним путем обавештава надлежно стручно веће Универзитета, односно Факултета о томе и предлаже да стручно веће да предлог чланова комисије Сенату Универзитета који именује чланове комисије за преглед и оцену докторске дисертације.

Комисија за преглед и оцену докторске дисертације, састоји се од најмање три а највише пет чланова, наставника Универзитета, односно Факултета у одговарајућем наставном звању из научне, односно уметничке области из које је тема урађене дисертације, истраживача, професора емеритуса, од којих најмање један није у радном односу на Универзитету, односно на Факултету. Комисија у свом саставу може имати једног или више чланова комисије који су запослени на универзитету у иностранству ако испуњавају исте услове као и чланови комисије запослени у Србији.

Првоименовани члан комисије је председник комисије.

Члан 24.

Комисија за преглед и оцену докторске дисертације, подноси надлежном стручном већу Универзитета, односно Факултета извештај о урађеној дисертацији у року од 60 дана од дана именована.

Извештај треба да садржи: датум одржавања седнице научно-наставног већа на којој је формирана Комисија за преглед и оцену докторске дисертације, име кандидата и наслов теме, податке о кандидату, анализу рада, податке о објављеним радовима, могућност даљих истраживања, предлог надлежном стручном већу и оригиналне потписе свих чланова Комисије уколико нема издвојених мишљења.

По добијању извештаја комисије из става 1. и 2. овог члана Универзитет, односно Факултет објављује урађену дисертацију и извештај комисије о оцени истих, у електронској верзији, на својој званичној интернет страници и у штампаном облику у библиотеци најмање 30 дана пре усвајања извештаја комисије на седници надлежног стручног већа, као и до саме одбране.

По истеку 30 дана од стављања на увид јавности, надлежно стручно веће Универзитета, односно Факултета разматра извештај комисије и евентуалне примедбе и утврђује предлог одлуке којом прихвата или не прихвата урађену дисертацију.

Члан 25.

Предлог одлуке надлежног стручног већа Универзитета, односно Факултета о усвајању позитивног извештаја комисије за оцену и одбрану дисертације доставља се заједно са извештајем Сенату ради доношења одлуке.

Сенат може донети одлуку о прихватању дисертације, у ком случају докторанд може приступити одбрани, или о неприхватању у ком случају се поступак прекида а студент после може да пријави само нову тему по процедури прописаној за пријаву теме.

Уколико Сенат сматра да је потребно дисертацију допунити или неке недостатке исправити може донети закључак о одлагању доношења одлуке о прихватању дисертације и дати одређени рок за допуну документације. Тај рок може бити најмање 30 дана од дана доношења закључка.

По истеку рока из става 3. овог члана, Сенат доноси одлуку о прихватању дисертације и именована Комисије за одбрану докторске дисертације. Првоименовани члан комисије је председник комисије.

Датум одбране заказује комисија у договору са докторандом.

Члан 26.

Одбрана докторске дисертације је јавна и њено одржавање се објављује најмање пет дана пре дана одбране на одласној табли и интернет страници Универзитета, односно Факултета.

Члан 27.

Јавном одбраном руководи председник комисије из члана 25. став 4. овог правилника, и почиње тако што он најпре износи биографске податке о докторанду, упознаје присутне са хронологијом израде дисертације и чита закључак из извештаја комисије. Потом докторанд сажето излаже свој рад на изради дисертације и главне резултате дисертације. Ово излагање докторанда по правилу траје 45 минута, а након тога чланови комисије постављају питања везана за дисертацију.

Када комисија утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, председник комисије саопштава да је одбрана завршена и комисија се повлачи ради доношења одлуке

Члан 28.

Комисија може донети одлуку да је докторанд одбранио или није одбранио дисертацију и одлука се саопштава докторанду.

Одлука се доноси већином гласова укупног броја чланова комисије.

О току одбране дисертације саставља се записник који води запослени из надлежне стручне службе Универзитета, односно Факултета, и потписују га сви чланови комисије.

Члан 29.

Докторанд који је одбранио дисертацију, као завршни део студијског програма докторских академских студија стиче научни назив доктор наука, са назнаком поља, односно области, у складу са Листом звања Националног савета за високо образовање.

Диплома о стеченом научном називу из става 1. овог члана уручује се на јавној свечаној промоцији коју обавља ректор, односно лице које ректор овласти.

VII Припрема, представљање и прихватање докторског уметничког пројекта

Члан 30.

У складу са прихваћеним предлогом уметничког пројекта и темом писаног рада, после представљања свог пројекта ментору, као и писаног рада, а уз његову сагласност, студент припрема и организује изложбу или јавно представљање свог докторског уметничког пројекта у складу са врстом уметничког дела, уз подршку Универзитета, односно факултета на којој представља свој уметнички пројекат и писани рад са темом која је повезана са уметничким пројектом.

На предлог ментора, стручно веће Универзитета, односно Факултета, доноси одлуку о предлогу чланова Комисије за преглед и оцену уметничког пројекта и писаног рада студента, коју чине 3 до 5 чланова из реда наставника програма докторских студија из уметности Универзитета, од којих бар један члан треба да буде професор из друге високошколске установе који је из уметничке области из које је и уметнички пројекат студента.

Одлуку о именовању чланова Комисије за преглед и оцену уметничког пројекта и писаног рада доноси Сенат Универзитета. Првоименовани члан комисије је председник комисије.

Члан 31.

Студент на јавном представљању свог уметничког дела из члана 30. овог правилника, приказује члановима Комисије за преглед и оцену уметничког пројекта и другим заинтересованим лицима своје уметничко дело, и у краћим освртима, даје део или резиме свог писаног рада.

По представљању свог уметничког пројекта, студент је у обавези да писани рад достави надлежној служби Универзитета у довољном броју примерака за све чланове Комисије.

Комисија за преглед и оцену уметничког пројекта и писаног рада, је дужна да поднесе извештај у року од 60 дана од дана именовања.

Извештај треба да садржи: датум одржавања седнице научно-наставног већа на којој је формирана Комисија за преглед и оцену уметничког пројекта и писаног рада, име кандидата и наслов теме, податке о кандидату, анализу рада, податке о објављеним делима, могућност даљих истраживања, предлог надлежном стручном већу и оригиналне потписе свих чланова Комисије уколико нема издвојених мишљења.

По добијању извештаја комисије из става 4. овог члана Универзитет, односно Факултет објављује докторски уметнички пројекат и писани рад као и извештај комисије о оцени истих, у електронској верзији, на својој званичној интернет страници и у штампаном облику у библиотеци најмање 30 дана пре усвајања извештаја комисије на седници надлежног стручног већа, као и до саме одбране.

По истеку 30 дана од стављања на увид јавности, надлежно стручно веће Универзитета, односно Факултета разматра извештај комисије и евентуалне примедбе и утврђује предлог одлуке којом прихвата или не прихвата урађени докторски уметнички пројекат и писани рад.

Члан 32.

Предлог одлуке надлежног стручног већа Универзитета, односно Факултета о усвајању позитивног извештаја комисије за преглед и оцену докторског уметничког пројекта и писаног рада се заједно са извештајем доставља Сенату ради доношења одлуке.

Сенат може донети одлуку о прихватању уметничког пројекта и писаног рада у ком случају докторанд може приступити одбрани, или о неприхватању у ком случају се поступак прекида а студент после може да пријави само нову тему по процедури прописаној за пријаву теме.

Уколико Сенат сматра да је потребно уметнички пројекат и писани рад допунити или неке недостатке исправити може донети закључак о одлагању доношења одлуке о прихватању уметничког пројекта и писаног рада и дати одређени рок за допуну документације. Тај рок може бити најмање 30 дана од дана доношења закључка.

По истеку рока из става 3. овог члана, Сенат доноси одлуку о прихватању уметничког пројекта и писаног рада и именовања Комисије за одбрану докторског уметничког пројекта и писаног рада. Првоименовани члан комисије је председник комисије.

Датум одбране заказује комисија у договору са докторандом.

Члан 33.

Одбрана докторске дисертације је јавна и њено одржавање се објављује најмање пет дана пре дана одбране на одласној табли и интернет страници Универзитета, односно Факултета.

Члан 34.

Јавном одбраном руководи председник комисије из члана 32. став 4. овог правилника, и почиње тако што он најпре износи биографске податке о докторанду, упознаје присутне са хронологијом израде уметничког пројекта и писаног рада и чита закључак из извештаја комисије. Потом докторанд сажето излаже свој рад на изради уметничког пројекта и писаног рада као и главне резултате пројекта. Ово излагање докторанда по правилу траје 45 минута, а након тога чланови комисије постављају питања везана за уметнички пројекат и писани рад.

Када комисија утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, председник комисије саопштава да је одбрана завршена и комисија се повлачи ради доношења одлуке

Члан 35.

Комисија може донети одлуку да је докторанд одбранио или није одбранио дисертацију и одлука се саопштава докторанду.

Одлука се доноси већином гласова укупног броја чланова комисије.

О току одбране дисертације саставља се записник који води запослени из надлежне стручне службе Универзитета, односно Факултета, и потписују га сви чланови комисије.

Члан 36.

Докторанд којем је прихваћен уметнички пројекат и писани рад, као завршни део студијског програма докторских академских студија стиче научни назив доктор уметности, са знаком поља, односно области, у складу са Листом звања Националног савета за високо образовање.

Диплома о стеченом научном називу из става 1. овог члана уручује се на јавној свечаној промоцији коју обавља ректор, односно лице које ректор овласти.

VIII Завршне одредбе

Члан 37.

Универзитет установљава дигитални репозиторијум у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација и докторских уметничких пројеката заједно са извештајем комисије за њихову оцену, подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права.

Подаци из става 1. овог члана су јавно доступни.

Копију садржаја који се чува у репозиторијуму, Универзитет доставља у централни репозиторијум који води министарство надлежно за високо образовање у року од три месеца од одбране докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта.

Члан 38.

Студент докторских студија мора у року од 6 година од дана почетка семестра у коме је студент уписао докторске студије да положи све испите и да пријави и одбрани докторску дисертацију. У изузетним случајевима овај рок се може продужити на начин предвиђен Статутом Универзитета.

У случају прекорачења рока, студент губи статус студента докторских академских студија и у том случају може поново конкурисати за упис на докторске студије при чему му се могу признати претходно положени испити на докторским студијама.

Члан 39.

Саставни део овог Правилника је акт о облику и садржају докторске дисертације (Прилог 1.) као и обрасци:

- Пријава теме докторске дисертације (Прилог 2.);
- Изјава о ауторству (Прилог 3.);
- Изјава о истоветности (Прилог 4.);
- Изјава о коришћењу (Прилог 5.).

Члан 40.

Овај правилник ступа на снагу 8 дана од дана објављивања на огласној страни и интернет презентацији Универзитета.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Mitar

Проф. др. Митар Мариновић, ректор

ОБЛИК И САДРЖАЈ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ (ПРИЛОГ 1.)

1. ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ПИСАЊЕ И ОБЛИКОВАЊЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области или више научних области.

Докторска дисертација пише се на српском језику или на другом језику, у складу са Статутом Универзитета и Правилником о докторским студијама на Универзитету. Када се дисертација пише на српском језику, може се писати ћирилицом или латиницом, у складу са правописним нормама и препорукама.

Дисертација треба да буде штампана на папиру формата А4 (210×297mm) са маргинама од 30mm. Проред основног текста рада треба да буде подешен на 1,5 ред. Текст сваке странице треба да буде логично подељен у одељке.

Текст се штампа једнострано и странице треба да буду означене бројевима. Броје се све странице од Увода до краја рада. Означавање странице бројем (пагинација) се исписује у доњем десном углу.

Облик писма (фонт) којим се штампа докторски рад треба да буде типа антиква (серифни фонтови, као што су: Times New Roman, Garamond, Cambria, Minion, Book Antiqua, Free Serif, Linux Libertine, и слични), осим корица и насловне странице, за које се користи облик писма типа гротеск (бесерифни фонтови, као што су: Arial, Helvetica, Gill Sans, Calibri, Myriad, Free Sans, Linux Biolinum, и слични). Величина писма основног текста докторске дисертације треба да буде 12 типографских тачака.

Све табеле и слике треба да имају одговарајући наслов и да буду нумерисане. Бројеви и наслови табела налазе се увек изнад табела. Бројеви и наслови слика налазе се увек испод слика. Ако илустрација није изворни допринос аутора обавезно је навођење извора (ако је илустрација већ објављена), односно аутора од којег је преузета (ако илустрација још није објављена). Извор се наводи непосредно испод илустрације. Ако је илустрација репродукција уметничког дела, наводи се аутор (ако је познат), наслов, као и остали неопходни подаци релевантни за поједине уметничке врсте.

Опште правило је да се у свим писаним радовима увек јасно мора одвојити туђи текст, као и туђи подаци, од ауторовог текста, његових закључака, идеја, података и сл. Од других аутора се могу преузети мањи делови текста, али се то увек мора означити наводницима, уз тачно навођење на уобичајен начин у тексту и литератури одакле је текст преузет.

Предата дисертација мора да буде укоричена у тврди или броширани повез.

Електронска верзија дисертације мора бити идентична штампаној и дата у формату за архивирање у дигитални репозиторијум Универзитета.

2. САДРЖАЈ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација треба да садржи следеће елементе:

- Насловну страницу на језику на којем је рад писан;
- Насловну страницу на енглеском језику (ако рад није писан на енглеском језику, а ако јесте, онда на српском језику);
- Страницу са информацијама о ментору/менторима, члановима комисије за одбрану докторске дисертације и о датуму одбране;
- Изјаве захвалности (необавезно);
- Странице са подацима о докторској дисертацији на српском језику (односно на језику на којем је рад писан);
- Странице са подацима о докторској дисертацији на енглеском језику (односно на српском језику, ако је рад писан на енглеском језику);
- Садржај;
- Текст рада по поглављима;
- Литературу;
- Прилоге (необавезно);
- Биографију аутора;
- Изјаву о ауторству, Изјаву о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада, Изјаву о коришћењу;

3. ОБЛИКОВАЊЕ НАСЛОВНЕ СТРАНИЦЕ

Насловна страница докторске дисертације садржи следећи текст:

- Назив Универзитета (величина писма: 16 типографских тачака);
- Назив факултета (величина писма: 16 типографских тачака);
- Име, средње слово и презиме аутора (величина писма: 16 типографских тачака);
- Наслов докторске дисертације (величина писма: 22 типографске тачке);
- Докторска дисертација (назнака о врсти рада) (величина писма: 16 типографских тачака);
- Место, година (величина писма: 14 типографских тачака).

Овај текст се исписује на језику на којем је дисертација писана.

Ако је дисертација писана на српском језику, иза насловне странице на српском следи насловна страница на енглеском језику. Ако је рад писан на енглеском језику, насловна страница исписује се на енглеском, а иза ње следи насловна страница на српском језику. Ако је дисертација писана на другом језику, онда се насловна страница исписује на том језику, иза чега следе насловне странице на српском и енглеском језику.

4. ОБЛИКОВАЊЕ СТРАНИЦЕ СА ПОДАЦИМА О МЕНТОРУ/ МЕНТОРИМА, ЧЛАНОВИМА КОМИСИЈЕ ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ И ДАТУМОМ ОДБРАНЕ

Страница са подацима о ментору, члановима Комисије за одбрану докторске дисертације и датумом одбране садржи следећи текст:

- Ментор: титула, име и презиме, звање, назив универзитета и факултета/института
- Чланови комисије: титула, име и презиме, звање, назив универзитета и факултета/института
- Датум одбране: дан, месец, година (уколико није познат у моменту корицења додаје се накнадно)

Овај текст исписује се писмом величине 12 типографских тачака.

5. ОБЛИКОВАЊЕ СТРАНИЦА СА ПОДАЦИМА О ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Странице са подацима о докторској дисертацији садржи следеће ставке, исписане на језику на којем је дисертација писана:

- Наслов докторске дисертације
- Сажетак
- Кључне речи (до 10)
- Научна област
- Ужа научна област

Ако је дисертација писана на српском језику, иза страница са подацима о докторској дисертацији на српском следе исти подаци на енглеском језику (Abstract; Key words; Scientific field; Scientific subfield; UDC number). Ако је рад писан на енглеском језику, прво се наводе ови подаци на енглеском, а затим следе странице са овим подацима на српском језику. Ако је дисертација писана на неком другом језику, онда се странице са подацима о докторској дисертацији исписују на том језику, иза чега следе истоветни подаци на српском и енглеском језику.

Сажетак дисертације (до 180 словних знакова с проредом) мора бити написан тако да омогући читаоцу разумевање циља рада, метода истраживања, резултата, уз битна образложења и ауторове закључке.

У кључним речима треба навести до 10 најбитнијих појмова који се обрађују у дисертацији.

Текст на овим страницама исписује се писмом величине 12 типографских тачака.

6. НАВОЂЕЊЕ ЛИТЕРАТУРЕ

Литература се наводи азбучним или абецедним редом (у складу са коришћеним језиком, односно писмом) или према реду појављивања у тексту (зависно од стила цитирања литературе који се користи у одговарајућој научној области). Наводе се сви радови чији су делови у докторском раду експлицитно наведени, као и они на које се аутор позива. У попису литературе не сме бити радова који нису цитирани, ни оних на које се у раду не упућује.

Текст се исписује се писмом величине 12 типографских тачака. 40

7. УКЉУЧИВАЊЕ ПРИЛОГА

Уколико се при изради рада користе одређени прилози (нпр. одређене анкете, обрасци и сл.), њих треба додати на крају рада. Могу се означити као: ПРИЛОГ А, ПРИЛОГ Б, или ПРИЛОГ 1, ПРИЛОГ 2... и слично.

8. ОБЛИКОВАЊЕ БИОГРАФИЈЕ АУТОРА

Биографија треба да буде написана у трећем лицу једнине, а њен опсег не треба да прелази 1800 словних знакова с проредом.

Текст се исписује се писмом величине 12 типографских тачака.

9. УКЉУЧИВАЊЕ ПОТПИСАНИХ ИЗЈАВА

Попуњене и потписане изјаве, на посебним обрасцима (Изјава о ауторству, Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада, Изјава о коришћењу), као додаток, чине саставни део штампане и електронске верзије дисертације.

Попуњени и потписани обрасци изјава стављају се на крају, иза биографије аутора.

10. ОБЛИКОВАЊЕ КОРИЦА

Прва страница корица има исти садржај и обликује се на исти начин као и насловна страница на језику на којем је докторска дисертација написана.

11. ЕЛЕКТРОНСКА ВЕРЗИЈА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Електронска верзија докторске дисертације предаје се у облику фајла чији је садржај идентичан штампаној дисертацији у PDF/A формату.

У фајл су обавезно укључене и попуњене изјаве (Изјава о ауторству, Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада, Изјава о коришћењу). У електронској верзији потпис на изјавама није потребан.

Назив фајла се одређује на следећи начин: prezime_ime докторанда.

12. ДОКТОРСКИ УМЕТНИЧКИ ПРОЈЕКАТ И ПИСАНИ РАД

Докторски уметнички пројекат (у даљем тексту: пројекат) је завршни део студијског програма докторских студија из поља уметности. Пројекат је самостални оригинални уметнички рад и састоји се из уметничког пројекта и писаног дела рада.

Уметнички пројекат представља уметнички рад јавно приказан у форми изложбе, јавног извођења, публикације или неке друге врсте уметничког достигнућа у зависности од области у оквиру поља уметности у оквиру које је акредитован студијски програм докторских студија уметности.

Писани део рада представља резултат темељног тумачења истраженог уметничког пројекта и теоријске теме која је у дијалогској вези са уметничким достигнућем. Писани рад садржи:

- Насловну страницу на језику на којем је рад писан;
- Насловну страницу на енглеском језику (ако рад није писан на енглеском језику, а ако јесте, онда на српском језику);
- Страницу са информацијама о ментору/менторима, члановима комисије за одбрану докторске дисертације и о датуму одбране;
- Изјаве захвалности (необавезно);
- Странице са подацима о докторској дисертацији на српском језику (односно на језику на којем је рад писан);
- Странице са подацима о докторској дисертацији на енглеском језику (односно на српском језику, ако је рад писан на енглеском језику);
- Садржај;
- Текст рада по поглављима - увод, поетички и теоретски оквир, методолошка разматрања, анализа практичног рада, закључна разматрања;
- Литературу;
- Прилоге (необавезно);
- Биографију аутора;
- Изјаву о ауторству, Изјаву о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада, Изјаву о коришћењу;

13. ПРИМЕР

УНИВЕРЗИТЕТ МЕТРОПОЛИТАН БЕОГРАД

НАЗИВ ФАКУЛТЕТА

Име, средње слово и презиме аутора

НАСЛОВ РАДА

докторска дисертација / писани рад докторског уметничког
пројекта

Место, година

BELGRADE METROPOLITAN UNIVERSITY

NAME OF THE FACULTY

Name, middle name and last name of the author

NASLOV RADA (na engleskom)

Doctoral Dissertation

Place and date

**МЕТРОПОЛИТАН УНИВЕРЗИТЕТ
У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ _____**

**ОБРАЗАЦ ЗА ПРИЈАВУ ТЕМЕ ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
-обавезна садржина-**

1. Име, презиме, адреса и број телефона кандидата:
2. Предлог назива теме докторске дисертације:
3. Научна област, ужа научна област, дисциплина којој припада тема:
4. Предлог ментора: име и презиме, звање, ужа научна област за коју је наставник односно научни радник изабран у звање и датум избора:
5. Образложење теме докторске дисертације Дефинисање и опис предмета (проблема) истраживања:
Преглед владајућих ставова и схватања у литератури у подручју истраживања са наводом литературе која је консултована:
Образложење о потребама истраживања:

Циљ истраживања са нагласком на резултате који се очекују:

Програми истраживања (фазе) и оријентациони садржај докторске дисертације:

Оријентациони садржај докторске дисертације

Методе које ће бити примењене:

Начин избора, величина и конструкција узорка:

Место експерименталног истраживања:

Остали релевантни подаци: основне методе статистичке обраде података, место и време експерименталне провере резултата истраживања ако је таква провера планирана, веза на шире истраживачке пројекте ако су истраживања у оквиру докторске дисертације њихов део и сл.

Литература и друга грађа која ће се користити:

1) Књиге

2) Часописи

3) Интернет извори

4) Остали извори

План рада и планирано време за завршетак докторске дисертације:

Могућност примене очекиваних резултата:

ПОТПИС КАНДИДАТА

НАПОМЕНА:

Датум:

ИЗЈАВА О АУТОРСТВУ (ПРИЛОГ 3.)

Име и презиме аутора _____

Број индекса _____

Изјављујем

да је докторска дисертација под насловом

- резултат сопственог истраживачког рада;
- да дисертација у целини ни у деловима није била предложена за стицање друге дипломе према студијским програмима других високошколских установа;
- да су резултати коректно наведени и
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио/ла интелектуалну својину других лица.

У Београду, _____

Потпис аутора

**ИЗЈАВА О ИСТОВЕТНОСТИ ШТАМПАНЕ И ЕЛЕКТРОНСКЕ ВЕРЗИЈЕ
ДОКТОРСКОГ РАДА (ПРИЛОГ 4.)**

Име и презиме аутора _____

Број индекса _____

Студијски програм _____

Наслов рада _____

Ментор _____

Изјављујем да је штампана верзија мог докторског рада истоветна електронској верзији коју сам предао/ла ради похрањена у Дигиталном репозиторијуму Универзитета у Београду.

Дозвољавам да се објаве моји лични подаци везани за добијање академског назива доктора наука, као што су име и презиме, година и место рођења и датум одбране рада.

Ови лични подаци могу се објавити на мрежним страницама дигиталне библиотеке, у електронском каталогу и у публикацијама Универзитета у Београду.

У Београду, _____

Потпис Аутора

ИЗЈАВА О КОРИШЋЕЊУ (ПРИЛОГ 5.)

Овлашћујем Универзитет Метрополитан да у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду унесе моју докторску дисертацију под насловом:

која је моје ауторско дело.

Дисертацију са свим прилозима предао/ла сам у електронском формату погодном за трајно архивирање.

Моју докторску дисертацију похрањену у Дигиталном репозиторијуму Универзитета у Београду и доступну у отвореном приступу могу да користе сви који поштују одредбе садржане у одабраном типу лиценце Креативне заједнице (Creative Commons) за коју сам се одлучио/ла.

1. Ауторство (CC BY)
2. Ауторство – некомерцијално (CC BY-NC)
3. Ауторство – некомерцијално – без прерада (CC BY-NC-ND)
4. Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима (CC BY-NC-SA)
5. Ауторство – без прерада (CC BY-ND)
6. Ауторство – делити под истим условима (CC BY-SA)

(Молимо да заокружите само једну од шест понуђених лиценци. Кратак опис лиценци је саставни део ове изјаве).

У Београду, _____

Потпис Аутора
